

PROGRAM PROFILAKTYKI
SZKOŁA PODSTAWOWA
MROKÓW

2016/2017

Spis treści

1. Podstawy prawne.....	3
2. Założenia programu	5
3. Cele programu.....	8
4. Metody realizacji zadań	9
5. Formy realizacji zadań	9
6. Harmonogram realizacji działań Szkolnego Programu Profilaktyki	10
7. Spodziewane efekty	18
8. Partnerzy wspierający szkołę w realizacji programu.....	19
9. Ustalenia końcowe	19

1. Podstawy prawne

Przepisy prawa oświatowego

1. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2004r. Nr 256, póź. 2572 ze zmianami).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 1249).
3. Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r., w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. póź. 977).
4. Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013, póź. 532).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2011r, poz. 968).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lutego 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznych przedszkoli oraz publicznych szkół (Dz.U. 2007, poz. 222).

Szkolny Program Profilaktyki 2016/2017

Przepisy pozaoświatowe

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz.483).
2. Konwencja o prawach dziecka, Nowy Jork 20 XI 1989r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, póź. 526 i 527 z późniejszymi zmianami).
3. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, póź. 19).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity: Dz. U. z 2010r. Nr 33, póź. 178).
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U z2009r. Nr 175, poz. 1362).
6. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 70, póź. 473).
7. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomani z dnia 29.07.2005r. (Dz. U. Nr 179, póź. 1485 z późniejszymi zmianami w dniu 15 kwietnia 2011 r Dz. U. z 2011 r. Nr 105, póź. 614.).
8. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. nr 10, póź. 55, z późniejszymi zmianami z dnia 8 kwietnia 2010r (Dz. U. 2010 Or. Nr 81, póź. 529).
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. (Dz. U. Nr 180, poz.1493, z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, 154,866 i 1650).

2. Założenia programu

1. Program uwzględnia specyfikę problemów uczniów.

Uczniowie naszej szkoły pochodzą ze środowisk o zróżnicowanym poziomie wykształcenia rodziców. Dużą grupę stanowią dzieci z rodzin o trudnej sytuacji materialnej. Obserwuje się również rodziny patologiczne lub zagrożone patologią. Z każdym rokiem znacząco wzrasta liczba uczniów obcokrajowców – przeważnie z Chin i Wietnamu.

2. Punktem wyjścia wszelkich działań profilaktycznych na terenie szkoły jest rzetelna diagnoza potrzeb, problemów lub rozpoznanie czynników destrukcyjnych (czynników ryzyka). Zadaniem programu będzie niwelowanie, ograniczanie lub łagodzenie wpływu czynników ryzyka.

Spełniając oczekiwania rodziców, uczniów i nauczycieli dotyczące potrzeb w zakresie szkolnej profilaktyki, analizując sytuację wychowawczą szkoły i priorytety państwa na rok szkolny 2016/17 wyłoniono następujące zagadnienia:

- Profilaktyka agresji i przemocy w szkole i poza nią.
- Propagowanie zdrowego stylu życia.
- Profilaktyka uzależnień substancjami psychoaktywnymi.
- Wzmocnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.
- Kształtowanie postaw tolerancji i akceptacji wobec drugiego człowieka.

3. Istotnym aspektem programu jest analiza i rozwój czynników chroniących.

4. Profilaktyka szkolna dotyczy nie tylko zapobieganiu uzależnieniom, ale też innym problemom uczniów.

5. Program uwzględnia integrację, współpracę i ustawiczną korelację oddziaływań zapobiegawczych - wspólne działania wszystkich nauczycieli oraz rodziców.

Czynnikami chroniącymi są m. in.:

- silna więź emocjonalna z rodzicami,
- przyjazna atmosfera w środowisku szkolnym,
- zainteresowanie nauką szkolną,
- poszanowanie norm, wartości i autorytetów,
- możliwość rozwijania zainteresowań i pasji,
- stwarzanie możliwości do osiągnięcia sukcesów,
- prawidłowa komunikacja potrzeb i problemów,
- tolerancja wobec ludzi innych ras i kultur,
- świadomość prawidłowych metod wychowawczych rodziców,
- zrozumienie i akceptacja przez nauczycieli,
- wsparcie specjalistów.

Czynnikami ryzyka są m. in.:

1. indywidualne:

- wczesne i uporczywe zachowania agresywne,
- akceptacja dla zachowań ryzykownych,
- wczesna inicjacja związana z piciem alkoholu, paleniem papierosów,
- deficyty rozwojowe - upośledzenie umysłowe,
- buntowniczność i cechy temperamentu,

2. związane z grupą rówieśniczą:

- posiadanie kolegów, którzy przejawiają zachowania problemowe,
- spostrzeganie u rówieśników akceptacji dla zachowań problemowych,
- przemoc rówieśnicza,
- odrzucenie przez rówieśników.

3. związane ze szkołą:

- wczesnie rozpoczynające się niepowodzenia szkolne,
- brak zaangażowania w naukę szkolną i brak sukcesów w karierze szkolnej,
- negatywny stosunek do szkoły i nauczycieli.

4. związane z rodziną:

- występowanie problemów alkoholowych lub innych dysfunkcji w rodzinie,
- niekonsekwentne lub zbyt surowe praktyki wychowawcze stosowane przez rodziców,
- konflikty w rodzinie, rozwód,
- pozytywne postawy rodziców wobec zachowań ryzykownych dzieci.

3. Cele programu

- Propagowanie zdrowego stylu życia.
- Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w szkole.
- Kształtowanie postaw tolerancyjnych wśród uczniów.
- Motywowanie uczniów do przestrzegania zasad.
- Profilaktyka uzależnień.
- Kształtowanie umiejętności prawidłowego wypełniania obowiązków szkolnych.

4. Metody realizacji zadań

- Modelowanie zachowań poprzez postawę wszystkich pracowników szkoły,
- Oddziaływania werbalne (rozmowy, pogadanki, dyskusje, dzielenie się doświadczeniami),
- Projekcje filmów, przedstawień, spotów itp.
- Zajęcia warsztatowe, gry i zabawy profilaktyczne,
- Prowadzenie programów, kampanii i akcji profilaktycznych.

5. Formy realizacji zadań

- Zajęcia grupowe prowadzone przez wychowawców i szkolnych specjalistów,
- Zajęcia indywidualne prowadzone przez szkolnych specjalistów,
- Zajęcia prowadzone przez zewnętrznych specjalistów dla uczniów i rodziców,
- Spotkania z funkcjonariuszami Policji,
- Spotkania z lekarzem/pielęgniarką,
- Szkolenia dla rodziców i Rad Pedagogicznych,
- Zajęcia socjoterapeutyczne.

Szkolny Program Profilaktyki 2016/2017

6. Harmonogram realizacji działań Szkolnego Programu Profilaktyki

Zadanie	Sposoby realizacji:	Odpowiedzialni	Termin	Uwagi
Przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole	Warsztaty integracyjne w klasach 0 – 1 - ułatwienie adaptacji uczniów w szkole; klasy 4 SP- integracja z wychowawcą.	psycholog, pedagog	wrzesień/ październik	
	Warsztaty „ Przyjaciel potrzebny od zaraz ” – kształtowanie u dzieci prawidłowych postaw prospołecznych, uświadomienie im potrzeby przyjaźni, (kl. 1-2 SP).	psycholog, pedagog	maj	
	Warsztaty " Oswoić emocje " – zwiększenie wiedzy dzieci na temat emocji oraz wykształcenie w nich umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami (kl. 1-2 i 4 SP).	psycholog	listopad	
	Warsztaty „ Prawidłowa komunikacja ” - dostarczenie wiedzy na temat skutecznych form komunikacji (kl. 2 SP)	pedagog	listopad	
	Warsztaty „ Kiedy dopada nas złość ” - poznanie sposobów radzenia sobie ze złością (0-3 SP).	pedagog	maj	
	Realizowanie zajęć z Programu „Przyjaciele Zippiego ” – wyposażenie dzieci w podstawowe kompetencje społeczno-emocjonalne, które pomogą im radzić sobie w sytuacjach trudnych oraz unikać zachowań ryzykownych.	pedagog	cały rok szkolny	

Szkolny Program Profilaktyki 2016/2017

	Udział w Ogólnopolskiej Kampanii „Postaw na rodzinę”, cała szkoła - akcja informacyjna.	pedagodzy	cały rok szkolny	
	Konsekwentne reagowanie na wszelkie przejawy agresji w szkole.	nauczyciele, pracownicy szkoły	cały rok szkolny	
	Uczenie szacunku do cudzej własności - przeciwdziałanie kradzieżom i niszcycielstwu.	wszyscy pracownicy szkoły	cały rok szkolny	
	Zajęcia z przedstawicielami policji, odpowiedzialność prawna nieletnich (klasy 4-6 SP).	pedagog	marzec-maj	
	Zajęcia sportowe jako forma propagowania zasad fair play, integracji uczniów i pozytywnego sposobu odreagowania stresu.	nauczyciele w-f	cały rok szkolny	
	Bieżąca współpraca z rodzicami w rozwiązywaniu trudności wychowawczych.	psycholog, pedagog, wychowawcy	cały rok szkolny	
Profilaktyka uzależnień	Działania profilaktyczno - wychowawcze dotyczące zagrożeń związanych z sięganiem po środki uzależniające (papierosy, alkohol, dopalacze, narkotyki) - pogadanki na godzinach wychowawczych w klasach 4-6 SP, rozmowy indywidualne z uczniami (w przypadku zaistniałej potrzeby).	psycholog, pedagog, wychowawcy	cały rok szkolny	

Szkolny Program Profilaktyki 2016/2017

	Kształtowanie umiejętności odpowiedzialnego korzystania z massmediów i urządzeń elektronicznych (internetu, telewizji, gier komputerowych, telefonów komórkowych, tabletów) - rozmowy z uczniami prowadzone przez wychowawców i specjalistów.	psycholog, pedagog, wychowawcy	cały rok szkolny	
	Kształtowanie postawy asertywności - uczenie umiejętności konstruktywnego odmawiania.	wychowawcy klas	cały rok szkolny	
	Dostępność do różnych form pomocy - zwiększenie świadomości o miejscach i formach pomocy.	psycholog, pedagog	cały rok szkolny, w szczególności wrzesień/ październik	
	Pogadanka prowadzona w oddziałach „0” w ramach programu profilaktycznego „Cukierki” - dostarczenie podstawowej wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.	pedagog	styczeń/luty	
	Współpraca z Centrum Działań Profilaktycznych	Pedagog, GOPS, Samorząd Gminy Lesznowola	cały rok szkolny	

Szkolny Program Profilaktyki 2016/2017

Promowanie zdrowego stylu życia	Programy i kampanie profilaktyczne realizowane przez pielęgniarkę szkolną we współpracy z przedstawicielem PCK a także nauczycielami wychowania fizycznego- propagowanie szeroko pojętych postaw prozdrowotnych.	pielęgniarka, A.Michalczyk PCK nauczyciele w-f	cały rok szkolny	
	„ Starsi dla młodszych ” – działania profilaktyczno – zdrowotne szkolnego koła PCK – Temat: Higiena osobista, gimnastyka w szkolnej ławce.	A.Michalczyk PCK	marzec	
	Uczenie szacunku do własnego i cudzego ciała w klasach 6 SP - działania profilaktyczne zapobiegające wczesnej inicjacji seksualnej.	psycholog	maj/czerwiec	
Poszanowanie i tolerancja dla odmienności kultur, zachowań i różnic między ludźmi.	Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i problemy innych ludzi w szczególności osób niepełnosprawnych bądź pochodzących z innego kręgu kulturowego (rozmowy indywidualne z uczniami / pogadanki w klasie - według potrzeb).	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny	
	„ Dni międzykulturowe w świetlicy szkolnej ” – zajęcia przybliżające uczniom kulturę wybranych krajów z różnych zakątków świata.	A. Wroniszewska	październik	W ramach projektu: <i>Świetlica szkolna – przestrzeń dla edukacji, rozwoju i zabawy</i>

Szkolny Program Profilaktyki 2016/2017

Pogadanka " Jestem tolerancyjny " - podobieństwa i różnice wynikające z pochodzenia, koloru skóry, wyznania, poglądów, niepełnosprawności.	A. Wroniszewska	wrzesień	W ramach projektu: <i>Świetlica szkolna – przestrzeń dla edukacji, rozwoju i zabawy</i>
Przeprowadzenie pogadanki z dziećmi na temat różnych kultur wraz z nauką podstawowych zwrotów w różnych językach.	S. Stoczyński	wrzesień	W ramach projektu: <i>Szkoła otwarta na wielokulturowość</i>
„Kuchnie świata, czyli potrawy, które wyróżniają dane państwo” – prezentacja potraw z różnych stron świata i ich degustacja.	S. Stoczyński	kwiecień	W ramach projektu: <i>Szkoła otwarta na wielokulturowość</i>
„Przewodnik po świecie” . Prezentacja najciekawszych miejsc turystycznych z krajów pochodzenia uczniów.	S. Stoczyński	listopad	W ramach projektu: <i>Szkoła otwarta na wielokulturowość</i>
Opracowanie Tablicy Dobrego Wychowania , czyli wskazówek, jak odnosić się do obcokrajowców (na co zwracać uwagę), w jaki sposób takie same zachowania interpretowane są w różnych kulturach.	S. Stoczyński	październik	W ramach projektu: <i>Szkoła otwarta na wielokulturowość</i>
Redukowanie sytuacji sprzyjających powstawaniu agresji oraz kształtowanie postaw życzliwości i poszanowania innych.	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny	

Szkolny Program Profilaktyki 2016/2017

	Międzykulturowy dzień w szkole – „ Szkoła otwartych granic ”.	S. Stoczyński	czerwiec	
	Kształtowanie pozytywnych postaw i tolerancji polskich uczniów wobec cudzoziemskich kolegów.	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny	
	Warsztaty „ Znam swoją wartość ” – rozwijanie umiejętności nazywania i rozróżniania wartości (klasy 4-6 SP)	pedagog	wrzesień - listopad	
	Zachęcanie uczniów obcokrajowców do integrowania się z nowym środowiskiem: przybliżenie im polskiej kultury i tradycji (spotkania klasowe, wystawy itd.), obecność asystentów kulturowych w szkole.	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny	
	Praca wychowawców klas nad pomocą w adaptacji uczniów cudzoziemskich w szkole poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • włączanie chętnych polskich uczniów do pomocy w nauce, • propagowanie życzliwych postaw w codziennych kontaktach, • Utrzymywanie stałego kontaktu wychowawców klas z rodzicami uczniów cudzoziemskimi oraz z asystentami kulturowymi. 	wychowawcy	cały rok szkolny	

Szkolny Program Profilaktyki 2016/2017

	Warsztaty „ Kiedyś inaczej będziemy widzieć świat ” - postrzeganie osób starszych, nauka empatii (kl. 3 SP).	pedagog	styczeń	
Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym, czuwanie nad prawidłowym wypełnianiem obowiązków szkolnych przez uczniów.	Objęcie uczniów, którzy potrzebują wsparcia opieką psychologiczno - pedagogiczną.	Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna	cały rok szkolny	
	Otoczenie uczniów pomocą psychologiczno –pedagogiczną.	specjaliści szkolni	cały rok szkolny	
	Tworzenie Indywidualnych Programów Terapeutycznych dla uczniów, posiadającymi orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.	wychowawcy, specjaliści szkolni	wg. procedur	
	Warsztaty w klasach 3, 6. „ Sposób na 6 – jak uczyć się efektywnie ” – wyposażenie uczniów w umiejętność efektywnego uczenia się, poznawanie i stosowanie przez uczniów technik pamięciowych.	psycholog	marzec/ kwiecień	
	Warsztaty „ Co nowego w klasie 4 ? ” – zajęcia mające na celu zmniejszenie stresu i zwiększenie bezpieczeństwa uczniów w związku z rozpoczęciem nauki na nowym etapie edukacyjnym.	psycholog	wrzesień/ październik	

Szkolny Program Profilaktyki 2016/2017

Warsztaty - „ Bez stresu, bez regresu ” – kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i stresogennych (kl. 4-6 SP).	pedagog	październik- styczeń	
Częste stosowanie pochwał wobec uczniów i klasy (przed klasą, na zebraniach rodziców – również w formie pisemnej), nagradzanie zachowań pozytywnych.	wszyscy pracownicy szkoły	cały rok szkolny	
Wykorzystywanie technologii informacyjnej na zajęciach.	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny	
Współpraca z Sądem Rodzinnym i Nieletnich, kuratorami sądowymi.	wychowawca, specjaliści szkolni	cały rok szkolny	
Kontrola frekwencji. Ścisła współpraca z rodzicami. Natychmiastowe wyjaśnianie powodów podejrzanych nieobecności. Rozliczanie uczniów z nieobecności w krótkim terminie. Kontrolowanie uczęszczania na zajęcia wyrównawcze i terapię pedagogiczną.	wychowawcy, pedagog	cały rok szkolny	

7. Spodziewane efekty

- Zmniejszenie zjawiska przemocy w szkole.
- Wzrost wiedzy wśród uczniów na temat przemocy, uzależnień, innych zagrożeń.
- Zmniejszenie ilości niepożądanych zachowań.
- Wzrost bezpieczeństwa w szkole.
- Uczniowie:
 - będą umiejętnie radzić sobie w sytuacjach zetknięcia się z przemocą i uzależnieniami,
 - nauczą się pozytywnych zachowań oraz właściwego postrzegania i rozumienia ludzi,
 - będą dbali o zdrowy styl swojego życia,
 - będą tolerancyjni i wrażliwi na potrzeby innych ludzi.

8. Partnerzy wspierający szkołę w realizacji programu

Realizując Szkolny Program Profilaktyczny szkoła będzie utrzymywała stały kontakt oraz korzystała z pomocy instytucji działających na terenie gminy oraz powiatu. Do instytucji tych zaliczyć należy:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Poradnia Pedagogiczno - Psychologiczna
4. Samorząd Gminy Lesznowola
5. Komenda Policji w Lesznowoli, Powiatowa Komenda Policji w Piasecznie
6. Zarząd Rejonowy PCK w Piasecznie
7. Sąd Rodzinny, Wydział Nieletnich w Piasecznie

9.Ustalenia końcowe

1. Wychowawcy opracowując plany wychowawcze klas wprowadzają elementy Szkolnego Programu Profilaktyki.
2. Nad realizacją zadań SPP czuwa wychowawca klasy w porozumieniu z nauczycielami poszczególnych przedmiotów, pedagogami i psychologami.